

KONGSBERG OG EIKER TINGRETT

Justis- og beredskapsdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

Forslag til endringer i tvisteloven - tvistelovevalueringen

Vi viser til høringsbrev 6. juli 2018 med spørsmål om merknader til evalueringen av tvisteloven og forslag om endringer i tvisteloven. Kongsberg og Eiker tingrett har følgende synspunkter:

Til punkt 3.1.3.1

Vi støtter forslaget om en oppmyking av tidspunkt for gjennomføring av planmøte. Forslaget fra departementet om endring av § 9-4 tredje ledd første alternativ er i tråd med slik tingretten langt på vei har praktisert regelen. Det er ofte hensiktsmessig at planmøtet utstår til etter at resultatet av en eventuell rettsmekling foreligger slik at sakskostnader og unødvendig saksforberedelse ikke påløper. I enkelte tilfeller kan det være behov for å ha planmøte selv om det er klart at saken skal rettsmekles, for eksempel der det skal avklares premissene for rettsmeklingen eller fremlegges ny dokumentasjon eller nye bevis, men som oftest vil dette ikke være nødvendig.

Til punkt 3.1.3.2 og 3.1.3.3

Kongsberg og Eiker tingrett er enige i departementets vurdering om at det ikke skal innføres en regel om at fremdriftsplan for gjennomføring av hovedforhandling skal fastsettes i planmøtet. Det er ofte aktuelt å vurdere omfanget av hovedforhandling i planmøtet, men vi mener at en mer detaljert planlegging av hovedforhandlingen først bør gjøres etter at saken har vært gjenstand for mer saksforberedelse.

På samme måte mener vi også at retten ikke bør pålegges å drøfte påstandene eller påstandsgrunnlagene i planmøtet.

Til punkt 3.1.3.4

Vi støtter forslaget om å få inn en henvisning til proporsjonalitet i tvisteloven § 9-4 annet ledd bokstav f. Både retten og ikke minst prosessfullmektigene bør i større grad få fokus på

proporsjonalitet i forbindelse med gjennomføringen av hovedforhandling. Det er derfor en viktig påminnelse at dette tas inn i oversikten etter § 9-4.

Til punkt 4.1

Kongsberg og Eiker tingrett er enige i de betraktninger som gjøres omkring beregning av frister for forkynnelse mv. Vi støtter derfor forslaget om at frister i størst mulig grad bør settes til en konkret kalenderdag for å forhindre misforståelser som kan medføre rettstap for sakens parter.

Til punkt 4.2

Kongsberg og Eiker tingrett mener at dagens regel om at saksforberedelsen normalt skal avsluttes to uker før hovedforhandling, er hensiktsmessig. Retten kan alltid fastsette et annet tidspunkt som passer til den enkelte sak, men vi mener at det normalt ikke er grunnlag for å avslutte saksforberedelsen før sluttinnlegget.

Til punkt 4.5

Kongsberg og Eiker tingrett mener at innledningsforedraget er viktig for sakens opplysning og at det i større grad er aktuelt å kutt i avsluttende prosedyre. Samtidig mener vi reglene i praksis fungerer relativt fleksibelt slik at det ikke er hensiktsmessig å foreslå endringer av tvisteloven § 9-15.

Til punkt 4.6

Vi støtter forslaget om endring av § 15-1 slik at det er mulig å behandle motkrav som gjelder småkrav i en tvist etter allmennprosessen. Vi oppfatter at forslaget er en kodifisering av allerede gjeldende praksis.

Til punkt 5.2

Kongsberg og Eiker tingrett støtter forslaget om å endre fristberegningen for behandlingen av småkravssaker til tre måneder etter utløpet av den første frist retten har fastsatt for å inngi tilsvaret. På denne måten vil problemer med forkynning av pålegg om tilsvaret, fristavbrytelser i tilknytning til rettsferie og andre forhold knyttet til å få startet saken, avhjelpes i forhold til fristberegningen.

For øvrig er det imidlertid ikke sikkert at det skal være en egen frist for småkravssaker. Særlig viser vi til at dersom beløpsgrensen for småkravssaker øker, vil flere saker være i denne kategorien. Det vil da ikke være naturlig at slike sivile saker skal prioriteres foran for eksempel barnevernsaker og barnefordelingssaker, straffesaker og psykisk helsevernssaker.

Til punkt 5.3

Vi støtter forslaget om å øke tvistesummen for behandling av saker etter småkravsprosessen. Vi støtter også forslaget om at dette får betydning for mulig sakskostnadsansvar.

Til punkt 6.2 og 6.3

Kongsberg og Eiker tingrett opplever at mange prosessfullmektiger ikke tar tilstrekkelig hensyn til prinsippet om forholdsmessighet i tilknytning til sitt arbeid med saken og i neste omgang krav knyttet til sakskostnader. Ofte beløper sakskostnadene seg til summer som er på linje med tvistesummen eller overstiger denne. Dette skaper behov for at retten går nøye inn i sin vurdering omkring sakskostnadsansvar i den enkelte sak. Kongsberg og Eiker tingrett støtter derfor forslaget om å endre tvisteloven § 20-5 slik at det for tvistesum under kr 1 000 000 bare skal erstattes sakskostnader inntil 40 % av sakens tvistesum. Vi mener at dette

vil gjøre rettens vurdering av partenes sakskostnadsansvar enklere samtidig som det klargjør for prosessfullmektigene hva som konkret ligger i proporsjonalitetsprinsippet i forhold til den enkelte sak.

Vi støtter også et forslag som gjør det enklere for retten å ta stilling til sakskostnader. Vi støtter derfor forslaget om å endre § 20-5 femte ledd annet punktum og at det gjøres en endring i tredje ledd slik at begrunnelsen kan gjøres i rettsmøtet og at retten på bakgrunn av begrunnelsen kan vurdere størrelsen på sakskostnadene uavhengig av om det signaliseres nedsettelse av kravet eller ikke.

Til punkt 6.4

I en del saker er det stor forskjell på prosessfullmektigenes salærkrav. I enkelte av disse sakene kan det være grunnlag for en part å be retten om å fastsette størrelsen av salær til egen prosessfullmektig. Det kan imidlertid være vanskelig for retten å informere en part om denne adgangen. Dette kan ofte bli oppfattet som en utidig handling fra rettens side. Vi støtter derfor forslaget om å flytte bestemmelsen fra tvisteloven § 3-8 til kapittel 20. Samtidig støtter vi også forslaget om at retten ved avslutningen av hovedforhandling skal informere partene om adgangen til å begjære rettens fastsettelse av salær til egen prosessfullmektig. Vi antar at dette kan gjøres kort og summarisk slik at det ikke vil bli en særlig belastende eller tidkrevende oppgave for dommeren samtidig som det vil styrke domstolens mulighet for å regulere kostnadsnivået i prosessen. En mulig konsekvens vil være at det er behov for å treffe flere avgjørelser om fastsettelse av salær til advokater. Dette må imidlertid sees på som en viktig samfunnsoppgave som domstolene må utføre.

Til punkt 8.1

Kongsberg og Eiker tingrett støtter forslaget om å øke beløpsgrensen for krav om mekling i forliksrådet fra kr 125 000 til kr 250 000 samtidig som forliksrådenes domskompetanse der en part har krevd dom, økes tilsvarende. Vi kan ikke se at dette medfører betenkeligheter ut fra rettssikkerhetsmessige hensyn. For det første opplever vi at forliksrådene yter en forsvarlig saksbehandling og treffer forsvarlige avgjørelser. For det annet henger disse beløpsgrensene sammen med småkravprosessen slik at disse følges ad.

Til punkt 8.2

Det er viktig at saksbehandlingsreglene i forliksrådet er enkle og lett forståelige slik at det oppstår minst mulig fare for saksbehandlingsfeil eller misforståelser i forliksrådet. Vi mener at den saksbehandling som følger av tvisteloven § 6-6 i utgangspunktet er hensiktsmessig og gir minst mulig fare for feil eller ubalanse i forholdet mellom partene i forliksrådet. Etter dagens regler kan en sak som er avvist ved klagers fravær, alltid kan bringes inn for forliksrådet på nytt. Dersom det innføres en bestemmelse om at en sak som er avvist på grunn av klagers fravær, bare kan bringes inn på nytt en gang og innenfor en bestemt frist, oppstår det fare for at forliksrådet gjør feil som urettmessig vil ramme klageren. Det vises til at en sak der klageren er fraværende må foreligge en vurdering av om klageren har gyldig fravær. Denne vurderingen foretas på det tidspunkt som saken eventuelt avvises. I ettertid kan det fremkomme opplysninger om at klager likevel hadde gyldig fravær og at saken dermed ikke skulle vært avvist. I tingretten ville den type feil kunne avhjelpes ved oppfriskning. Reglene om oppfriskning gjelder ikke forliksrådet med unntak av den endring som ble innført ved lovendring 22. juni 2018 nr. 80. Det er fornuftig at oppfriskningsreglene ikke gjelder ut over dette i forliksrådet. Men klageren kan lide rettstap dersom det innføres en frist for å få behandlet saken på nytt og klageren bare kan fremme saken på nytt en gang. Kongsberg og

Eiker tingrett støtter derfor ikke forslaget om å endre § 6-6 med å sette en frist på en måned for å inngi ny forliksklage. Dette vil på en uheldig måte kunne prekludere klagerens krav.

Kongsberg og Hokksund 16. oktober 2018

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Liv Synnøve Taraldsrud', written in a cursive style.

Liv Synnøve Taraldsrud
sorenskriver